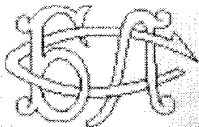

**БЪЛГАРСКИ
ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ**
Бул. "Акад. Иван Гешов" №15, 1431
София,

**BULGARIAN
MEDICAL ASSOCIATION**
15, Akademik Ivan Geshov Blvd., 1431
Sofia, Bulgaria,

Tel. +359 2 954 11 69, +359 2 954 11 26, +359 2 954 11 81, Fax: +359 2 954 11 86,

e-mail: blsus@mail.bg

БЪЛГАРСКИ ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ

ВХ. №

11/21/2018

20/18

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

ДО

**Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО КЪМ 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № K3-753-10-42

дата 10.01.2018 г.

Относно: Законопроект за гробищата, гробищните паркове, погребенията, крематориумите и погребално-обредната дейност на територията на Република България, сигнатура 754-01-88, внесен от Вежди Летиф Рашидов и група народни представители на 15.12.2017 г.

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Запознахме се с предложения законопроект и изразяваме принципно съгласие с направения опит за уреждане на обществените отношения, свързани с траурно-обредната дейност, управлението на гробищните паркове и статуса на лицата, които могат да извършват траурно-обредни услуги със закон, предвид факта, че очертаната група обществени отношения са основни такива и тяхната уредба не може и не следва да бъде уреждана с подзаконовни актове – наредби, каквото е сегашното правно и фактическо положение. Законопроектът де факто въвежда механизмите за повишаване на качеството при предоставяне на траурно-обредни услуги, повишаване на квалификацията на заетите в сектора лица, строга регламентация на статута на лицата, имащи право да предлагат и предоставят услуги и не на последно място полагане на необходимата грижа за осигуряване на спокойствието на гражданите, посещаващи гробищните паркове у нас.

Независими от това обръщаме внимание, че приемането на предложения законопроект е свързан с актуализация на действащата към момента нормативна уредба, регламентираща обществените отношения, свързани с траурно-обредната дейност – отмяна на действащи и приемане на нови подзаконовни нормативни актове, с оглед прецизност на регулацията, недопускане на колизия между правни норми от различен ранг и празноти на уредбата.

По същество на направените предложения, прави впечатление следното:

1. В предложената правна регламентация на дейността на крематориумите, не е предвидено дейността на последните да е съобразена със съществуващи здравни изисквания, с тяхното индикативно посочване. Скрепяването на дейността с действащата на общинско ниво правна регламентация е недопустимо, туй като последната има задължителен характер само на територията на съответната община.

2. В направеното предложение е чл.87, ал.3, т.1 от Законопроекта, регламентираща документите, които задължително се прилагат към заявлението за извършване на

погребални и каменоделски услуги, прави впечатление, че е налице непрецизно посочване на наименованието на РИОКОЗ, вместо регионална здравна инспекция.

3. В чл.120, ал.1, т.3 се говори за нарушаване за нарушение на „тази Наредба“.

4. В §6 от ПЗР на Законопроекта се предвижда Министерски съвет да приеме Правилник за прилагане на Закона за гробищата, гробищните паркове, погребенията, крематориумите и погребално-обредната дейност на територията на Република България, без да е направено конкретно предложение за това, кои въпроси следва да бъдат регламентирани в него.

На основание изложеното по-горе считаме, че макар и необходим, предложеният законопроект следва да бъде преразгледан от вносителите, с оглед прецизиране на направените в него предложения и полагане на усилия за по-пълна регламентация на обществените отношения, касаещи уредбата, което ще минимизира необходимостта от приемане на голям брой подзаконовни нормативни актове, каквото предложение е направено в ПЗР на Законопроекта.

С уважение,
Д-р Венцислав
Председател на

25 ГОДИНИ

☪ СЪЮЗ НА ПОГРЕБАЛНИТЕ ФИРМИ В БЪЛГАРИЯ

Централен офис: гр. София 1202, ул. "Опорска река" №3

www.spfbul.org; e-mail: info@spfbul.org

Регистриран по ф. д. № 3287/1993 г. на Ст.3.ОС; ф. д. № 12491/2001 г. на СГС;

Булстат 123548067; БПощенска Банка - АД София,

IBAN: BG62 BPBI 7940 1053 5829 01- сметка, BIC : BPBIBGSF

Изх. № I-1 / 10.01.2018 г.

ДО

Г-ЖА ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ

ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Уважаема г-жо Дариткова,

Съюзът на погребалните фирми в България е най-старата, най-голямата и широко представена в цялата страна организация в бранша на траурните и погребалните услуги в България, тази година чества 25 години от учредяването си, член е на Българската търговско-промишлена палата и на Международната федерация на погребалните асоциации – FIAT-IFTA INTERNATIONAL - <http://www.thanos.org>. Сдружението което представлявам има за цел защитата на дейността на лицата, предоставящи погребални и траурно-обредни услуги, както и защита на правата на потребителите на тези услуги срещу нелоялни търговски практики. От името на Съюза на погребалните фирми в България през годините сме Ви информирали относно проблемите в погребалната и траурно-обредната дейност. Убедени сме, че Вашия опит и доказания Ви професионализъм ще бъдат гаранция за демократичното функциониране и в подкрепа на законодателното регламентиране на този така деликатен бранш.

От името на Съюза на погребалните фирми в България не еднократно през годините сме представяли наши становища в цялата страна, относно промени в Наредбите регулиращи траурно-обредната дейност и сме правили конкретни предложения. Разбираме, че най-после е осъзната липсата на специален закон уреждащ тази материя и необходимостта от приемането на такъв. От доста години се правят опити за създаване на „Закон за гробищните паркове, крематориумите и погребенията”.

Управлението на гробищните паркове е свързано с удовлетворяване на обществените потребности, чрез дейности и услуги, свързани с погребално-обредната дейност в България - извършване на погребения в нови гробни места; извършване на последващи погребения, съблюдавайки нормативната уредба; кремация, урнополагане в гробни места и урнови стени; извършване на погребения в надземни и подземни гробници; предлагане на траурни аксесоари, транспорт и други услуги, свързани с дейността.

Затова е необходимо приемането на този специален закон, както и съобразяването му с приетия Погребален стандарт БДС EN 15017: 2006.

В сега предложения проект са набелязани основните акценти при организацията, предмета и целта на погребалната дейност на територията на цялата страна. В него се формулира един много важен въпрос, а именно каква може да бъде собствеността на гробището: публична общинска или публична държавна. Считаме, че този проект, като цяло и по отношение на конкретните текстове, е

добър и издържан в по-голямата си част от юридическа, така и от гледна точка на спецификата на траурната дейност. След неговото приемане трябва да се осъвременят наредбите на отделните министерства и местната власт, които съответно ще регламентират по-голямата част от дейностите на гробищата, крематориумите, субектите и практиките, определящи тази дейност. Разбира се в един закон не могат да се изброяват всички детайли и дребни подробности, защото те са задължение и приоритет на конкретните институции, в чиито правомощия е решаването на съответните проблеми, които трябва да се регламентират в конкретни наредби. Отделено е голямо внимание на административно-наказателните разпоредби, които ще доведат до реален ефект при неговото спазване. С две думи - създадени са реални предпоставки за функционирането и реалното прилагане на този закон. Може да се каже, че в този Закон, поради използвания повече от 10 годишен опит, са залегнали разпоредби, които са продиктувани от традициите, действащата практика, икономическите интереси на обществото и на фирмите, предоставящи погребални и траурно-обредни услуги, както и са от особена важност за гражданите, явяващи се като потребители на тези услуги. С така предложения проєктозакон е постигнато едно конституционно изискване, а именно създаване и гарантиране на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като по този начин се прекратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и се осигурява защита на потребителите.

Този закон преди всичко има за цел да урегулира въпросите с подобряване на качеството на обслужване на гражданите в траурно-обредната дейност, повишаване квалификацията на работещите в погребалната сфера, прекратяване на достъпа на случайни фирми, измамници, крадци и прекупвачи, предлагачи каменоделски услуги на територията на гробищните паркове, преустановяване на кражбите и вандализма, както и осигуряване спокойствието на гражданите, посещаващи гробищните паркове. Съюзът на погребалните фирми в България подкрепя така предложения проєкт, като има някои дребни забележки по определени текстове от технически и практически характер.

Гробищата, гробищните паркове, крематориумите, погребалната и траурно-обредната дейност в Република България досега са уредени единствено с подзаконовни нормативни актове, като обективното право в областта на тези обществени отношения включва подзаконовни нормативни актове на отделните общини, като отделни норми се съдържат в Закона за устройство на територията, Закона за здравето, Закона за вероизповеданията, Закона за гражданската регистрация и други.

Липсата на нормативен акт - закон, който да регламентира реда и условията тези обществени отношения позволява на нелоялни оператори на погребални услуги да извършват дейности не по законоустановения ред, да злоупотребяват със скръбта на гражданите, да създават условия за монополно положение и нелоялна конкуренция.

Рушенето на паметници, кражбата и оскверняването им са често срещано явление в гробищата на територията на Република България. Тези действия остават ненаказани, няма законоустановени административно - наказателни разпоредби, които да регламентират санкции, които следва да се налагат за всяко едно извършено нарушение в гробищен парк на територията на страната.

Недопустим е регламентът на тази дейност в момента, с който общините с отделни подзаконовни нормативни актове по различен начин уреждат погребалните и траурно-обредните действия на своите територии. Именно затова е належаща необходимостта от приемането на закон, който да уеднакви и трайно да уреди тези обществени отношения. С предлаганите законови разпоредби ще се наложат точни и ясни правила за общините, за юридическите лица и за отделните граждани, които са пряко свързани с осъществяването на тези дейности.

Разнопосочна правна основа е действащата към момента нормативна уредба, която делегира правомощия на всеки общински съвет да приеме собствени правила в областта на погребалната и траурно-обредната дейност. По този начин се създава разнопосочна практика по упражняването на една и съща дейност от съответните общини, което е и предпоставка за търсене на съдействие за решаване на споровете по съдебен ред. Това в голяма степен ощетява субектите, които извършват тази дейност и потребителите на погребални и траурно-обредни услуги.

Изследването на досегашната практика показва, че всяка община участва на пазара на погребалните услуги с търговско дружество, с общинско предприятие или под друга правна форма. Погребалните услуги не са вменени със закон в задължение на общината и вече са налице конкурентни отношения на пазара при предоставянето на тези услуги. Приетите наредби от общините в тази област са с различна правна уредба, не отговарят на изискванията на свободна стопанска инициатива и на правилата на конкуренцията, което е и основание да се приеме закон, който трайно да уреди тези обществени отношения, да внесе точни и ясни правила за всички участници в тази дейност – общините, частните юридически лица и гражданите.

С проекта на Закон за гробищата и погребенията се цели да се уредят обществените отношения, свързани с гробищните паркове (гробища), крематориумите, кремацията, погребалната и траурно-обредната дейност на територията на Република България, дейността на лицата, предоставящи погребални и траурно-обредни услуги, защита на правата на потребителите на тези услуги и опазване на културните традиции и историческото наследство. Чрез проекта се търси баланс между религиозните, икономическите и културните възгледи, както и синхрон между публичните и частните интереси на държавата, общините и стопанските субекти.

Още веднъж изразяваме своята подкрепа към внесенния законопроект №754-01-86, като имаме някои забележки, които представяме за коментар.

Заглавието на чл.5 трябва да стане: "Забрана за господстващо или монополно положение". По надолу в чл.5 е записано точно така;

В чл.14, ал.5 "които са сключили договор" - договор за какво?, по скоро "получили право на достъп" - / с уведомление/;

В чл.28, ал.2- след ОП - гробищни паркове, да остане само ОП, това не е наредба за София, а закон за България, ОП-то в Пловдив е "Траурни дейности";

В чл.39, ал.3- " изключение след аутопсия, преди 24 ч. В ал.9- "...или на близките на покойника";

В чл.40, ал.1-да се смени "праха" с "пепел", а в ал.5- "съобразно с този закон";

В чл.58, ал.3- "...ако в този случай не се постигне съгласие, /трябва да се пише/, НЕ се извършва кремация.";

В чл.62, ал.2- "...не по-рано от 24 часа. " другото " и не по-късно от 8 дни"- да отпадне.; в ал.4- "пепелта"; в ал.6- "пепел";

В чл.68- след ал.13- е останало "Да се добави и здравните"- да се махне.

В чл.73, ал.1- след "Специален-катафалка" за "Специализиран траурен автомобил-" КАТ да пререгистрира специализирания траурен автомобил, след представяне на удостоверение от уведомление по ал.2";

В чл.75, ал.5 - след "легализиран превод на акт за смърт или смъртен акт съставен на бланка формуляр "С", за страните, които са подписали споразумението за уеднаквяване на документи.";

Това е световна практика, нашето Външно я има тази бланка и преди няколко години ни я бяха пратили за съгласуване и я приеха. В нашите ГРАО-та се издава такъв формуляр "С".

В чл.77, ал.4,а/"дейностите, извършвани от общината съгласно чл.13,ал.1,ал.2 и ал.3 от настоящия закон;"

В чл.88,ал.1 „Преставените документи по чл.87 се разглеждат всеки месец от комисия..." да стане:" в срок до 30 дни"

В чл.89, ал.1, т.5- "е районна администрация", а не работна и това " на Бюро организация на погребални услуги"- да отпадне, да остане само ОП.;

Става въпрос за чл.99, ал3 се променя по следния начин:

В чл.99, ал.3- "Да се добави и здравните"- да се махне

"ал.3. Забранява се офисите на оператори на погребални услуги да отстояват на по-малко от 300 м. в населени места с над 50000 жители и на 150 м. - за всички останали населени места от сградите в които се помещават лечебни заведения и общински учреждения. Изключение се допускат за офиси заварено положение със сменено предназначение за офис - приемна за траурна агенция до 2016 г." / и общински учреждения – да отпадне, много неясно определение, може да бъде всяка сграда общинска собственост- социални, училища, детски градини, кухни, все до някоя такава сграда ще бъде някой офис./

Бихме желали при възможност от Ваша страна да проведем и работна среща. Също и да получим пропуск за участие в заседанията на комисията по здравеопазване, когато се разглежда законопроекта.

Председател на УС на СПФБ :

/Атанас Аргирев

0888558078

Ваша страна да проведем и работна среща

